

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1.

ΛΑΘΟΣ, ἵνα μὴ κατὰ πόλεις μηδὲ δήμους οἰκῶμεν ἰδίους ἕκαστοι διωρισμένοι δικαίοις,

ΣΩΣΤΟ ὥσπερ ἀγέλης συννόμου νόμῳ κοινῶ συντρεφομένης.

ΛΑΘΟΣ ὡς Ἀριστοτέλης συνεβούλευεν αὐτῷ, ... πολέμων πολλῶν καὶ φυγῶν ἐνέπλησε καὶ στάσεων ὑπούλων τὴν ἡγεμονίαν

ΣΩΣΤΟ οὐς τῷ λόγῳ μὴ συνῆγε τοῖς ὄπλοις βιαζόμενος

ΛΑΘΟΣ προσέταξεν ἡγεῖσθαι πάντας, ἀκρόπολιν δὲ καὶ φρουρὰν τὸ στρατόπεδον, συγγενεῖς δὲ τοὺς ἀγαθοὺς, ἄλλοφύλους δὲ τοὺς πονηροὺς

B1.

Ο Πλούταρχος προκειμένου να αποδείξει την στενή σχέση της πολιτικής του Αλέξανδρου με τη διδασκαλία του κοσμοπολιτισμού, αναφέρει κάποια χαρακτηριστικά της πολιτικής του. Ο Αλέξανδρος παρουσιάζεται εδώ σαν έχει σχεδιάσει και να εφαρμόζει ένα πρόγραμμα πολιτισμικής ομογενοποίησης. Πρόβαλλε την πεποίθησή του πως με την εκστρατεία και τις πράξεις του εκτελούσε ένα θεϊκό σχέδιο (θέοθεν) και μια θεϊκή αποστολή για την επιβολή μιας οικουμενικής τάξης πραγμάτων (κοινός αρμοστής) και για τη συμφιλίωση όλων των λαών (διαλλακτής). Για να πετύχει τους στόχους του παρουσίασε μια ιδεολογία που προωθούσε νέες αντιλήψεις και αξίες, οι οποίες βασιζόνταν στη νέα πραγματικότητα που δημιούργησε η εκστρατεία του. Οι απόψεις του έρχονταν σε αντίθεση με τις συμβουλές του Αριστοτέλη, ο οποίος τον συμβούλευε να νοιάζεται και να φροντίζει τους Έλληνες σαν να είναι φίλοι και συγγενείς και να αντιμετωπίζει τους ξένους σαν να είναι ζώα ή φυτά. Ο Αριστοτέλης θεωρούσε τους μη Έλληνες κατώτερους από τη φύση τους σε σχέση με τους Έλληνες και τους εξομοίωνε με άλογα όντα. Ωστόσο, οι παραδοσιακές αξίες που σχετίζονταν με τις πόλεις κράτη υπονομεύονταν από την νέα πραγματικότητα και η πόλη κράτος έχανε πια τη σημασία της ως μέτρο και πηγή όλων των αξιών. Επομένως, ο Αλέξανδρος πρόβαλλε μια νέα αντίληψη για την πατρίδα. Σύμφωνα με αυτήν ως πατρίδα τους όλοι έπρεπε να θεωρούν την οικουμένη και όχι μόνο την πόλη από την οποία προέρχονταν (πατρίδα μεν την οικουμένην) και ως Ακρόπολη και φρουρά το στρατόπεδο. Για να γίνει κατανοητή η συσχέτιση των αντιλήψεων αυτών με τον στωικό κοσμοπολιτισμό πρέπει να ληφθεί υπόψη πως η αγάπη για την πατρίδα συνεχίζει να είναι βασικό καθήκον, ωστόσο οι ίδιοι οι κυνικοί επαναπροσδιορίζουν τη σημασία του όρου. Καθώς το άτομο δεν προσδένεται ούτε περιορίζεται στην πόλη και τον τόπο του, ο όρος διευρύνεται για να συμπεριλάβει ολόκληρο τον κόσμο, η αντίληψη ότι υπάρχει ουσιαστική και φυσική σύνδεση του καθενός με την

ανθρωπότητα, η προτεραιότητα της ανθρώπινης ιδιότητας, είναι η βάση του στωικού κοσμοπολιτισμού.

B2. Ομοιότητες

- 1) **Πλούταρχος:** *πάντας ἀνθρώπους ἠγώμεθα δημότας καὶ πολίτας, εἷς δὲ βίος ἢ καὶ κόσμος, ὥσπερ ἀγέλης συννόμου νόμῳ κοινῶ συντρεφομένης*
Μάρκος Αυρίλιος: «είμαι μέρος ενός συνόλου που υπακούει σε φυσικούς νόμους», και « με συνδέει μια συγγένεια με τα ομοειδή μέρη»
- 2) **Πλούταρχος:** *ὥσπερ ὄναρ ἢ εἶδωλον εὐνομίας φιλοσόφου*
Μάρκος Αυρίλιος: «δεν θα πράξω τίποτε το ακοινώνητο, κι ακόμη περισσότερο, θα κατευθύνω κάθε μου παρόρμηση προς το κοινωνικό συμφέρον»
Σημείωση: οι μαθητές πέρα από την στήριξη στο κείμενο αναφοράς μπορούν να αξιοποιήσουν τα σχόλια του βιβλίου για την πολιτεία και την ευνομία.

B3. Ένταση, προαιρετική, κράση, πληθυσμού, χρήσης

B4. 1γ, 2α, 3β, 4α, 5^α

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1.

Οι Αθηναίοι αρχηγοί στην Σάμο και ιδιαίτερα ο Θρασύβουλος, ο οποίος είχε πάντα την ίδια γνώμη όταν άλλαξε την πολιτική κατάσταση, για να επαναφέρει τον Αλκιβιάδη, στο τέλος έπεισε το πλήθος των στρατιωτών μέσα από συνέλευση και όταν αυτοί ψήφισαν για τον Αλκιβιάδη επιστροφή από την εξορία και αμνηστία, πήγε με πλοίο στον Τισσαφέρνη και έφερε πίσω στην Σάμο τον Αλκιβιάδη, επειδή πίστευε ότι η μόνη οδός για τη σωτηρία τους ήταν να τους αποσπάσει (ο Αλκιβιάδης) τον Τισσαφέρνη από τους Πελοποννησίους.

Γ2.

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα από το έργο του Θουκυδίδη περιγράφεται η επιστροφή του εξόριστου Αλκιβιάδη στην Σάμο αφού του δόθηκε αμνηστία με την ελπίδα να φέρει τον Τισσαφέρνη με το μέρος των Αθηναίων, απομακρύνοντάς τον παράλληλα από τους Πελοποννησίους . Η ενέργεια του Αλκιβιάδη εξυπηρετεί τις παρακάτω σκοπιμότητες: Να φοβήσει τους ολιγαρχικούς της Αθήνας και να διαλυθούν « **ἵνα οἱ τε οἴκοι τὴν ὀλιγαρχίαν ἔχοντες φοβοῖντο αὐτὸν καὶ μᾶλλον αἱ ξυνωμοσίαι διαλυθεῖεν**», να ενισχύσει την επιβολή στους στρατιώτες της Σάμου και να τους ενθαρρύνει «**καὶ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τιμιώτερόν τε αὐτὸν ἄγοιεν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ πλέον θαρσοῖεν**», να ενισχύσει στους εχθρούς τις αμφιβολίες για τον Τισσαφέρνη, ώστε να χάσουν τις ελπίδες τους. «**οἱ τε πολέμιοι τῷ Τισσαφέρνει ὡς μάλιστα διαβάλλοιντο καὶ [ἀπὸ] τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλπίδων ἐκπίπτοιεν.**»

Γ3α. πλήθει, , ιδιαιτέραν/ ιδιωτέραν, πλεῖστα, ὑμᾶς αὐτάς ὑπαρχόντων, ἐλπίδι

Γ3β. πέπεικε, ἐψηφισμένων, πεπλευκώς, καταγήοχε/ κατῆχε

Γ4α.

- ✓ αντικείμενο στο ρήμα «μετέσχηκε»
- ✓ αντικείμενο στη μετοχή «ψηφισαμένων»
- ✓ εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός κατεύθυνσης σε πρόσωπο στο «πλεύσας»
- ✓ υποκείμενο στη γενική απόλυτη μετοχή «γενομένης»
- ✓ επιθετική μετοχή, γενική αντικειμενική στο «ἐλπίδας»
- ✓ επιρρηματικός προσδιορισμός στάση σε τόπο στη μετοχή «ἔχοντες»
- ✓ δοτική αντικειμενική στο «πολέμιοι»

Γ4β. Επιρρηματική χρονική μετοχή, συννημένη στο υποκείμενο του ρήματος «κατῆγεν Θρασύβουλος. »

Πλεύσας: ἐπεὶ/ἐπειδὴ Θρασύβουλος ἔπλευσε.